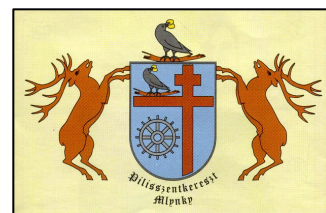

Pilisszentkereszt HÍRFORRÁS

Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának hírlevele

psztkhirforras@gmail.com

MEGHÍVÓ

Pilisszentkereszt Község Önkormányzata tisztelettel meghívja
Önt és családját 2008. augusztus 23-24-ére
a **Pilisi Klastrom Fesztivál** programjaira.

PROGRAM

Augusztus 23. szombat – Klastromkert

- 14⁰⁰ **Maszk Bábszínház:**
Pázmán lovag
- 14⁰⁰-18⁰⁰ **Kézműves vásár**
- 15⁰⁰-18⁰⁰ **Lovasíjász bemutató**
Reneszánsz kerámia be-
mutató
- 18⁰⁰ **FOLKLÓRFESTIVÁL:**
- Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Táncegyüttes
 - Lochberg Regionális Tánccsoport
(Zsámbék)
 - Opanke (Pomáz)
 - Pilis Néptáncegyüttes
 - Tisztás Néptáncegyüttes
(Kézdiszentkereszt)
 - Peller Anna
 - Ruszinok Folklóregyüttes (Budapest)
 - Csobánkai Borony Tánccsoport
 - Kenderes Néptáncegyüttes (Nagyöved)
 - Ír Néptáncegyüttes
 - MOTUS Mozgásszínházi Egyesület
 - Pilisszentkereszt Pávakör

21⁰⁰ **Tábortűz**

Augusztus 24. vasárnap – Klastromkert

- 10⁰⁰-18⁰⁰ **Corvinás-tábor, kézműves vásár**
- 16⁰⁰ **Dunakanyar Nyári Játékok**
nyereményjáték-sorsolás
- 18⁰⁰ **Corvinás-tábor tomboláinak sor-**
solása a Kecskés együttes kíséreté-
ben
- 20⁰⁰ **Szörényi Levente-Bródy János:**
István, a király című rockopera
előadása

A rendezvény látogatása díjmentes! A helyszí-
nen támogatói jegyek vásárolhatók.

További információ kérhető: 20/362-2095, vagy:
mlynky@t-online.hu

A rendezvény fő szervezője és rendezője:
PILISSZENTKERESZT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Közhasznúsági beszámoló a Pilisi Klastrom Szolgáltató Közhasznú Társaság 2007. évi tevékenységéről

A Pilisi Klastrom Kht. ügyvezetésével 2007. január elsejével bíztak meg.

A Kht. az előző üzleti években ingatlanok bérbeadásával foglalkozott. Az önkormányzat elképzelései között a Kht. tevékenységeinek bővítése és újabb vállalkozások beindítása szerepelt. Ehhez új műszaki és gazdasági szemléletre volt szükség. Együttal új könyvelőt és könyvvizsgálót bízott meg a Kht. számviteli és pénzügyi területén.

2007 első negyedévében az iratok átvétele, átvizsgálása, a tevékenységi körök bővítése, az alapító okirat módosítása történt meg. Jogi és számviteli konzultációk eredményeképpen 2007. áprilisában aláírásra került az új közhasznú szerződés, amely meghatározta a Kht. feladatainak nagy részét. Eszerint az önkormányzattól a Kht. közfeladatokat vesz át.

A Kht. jelenlegi legfontosabb feladata az önkormányzat tulajdonában levő ingatlanok karbantartása, bérbeadása, közüzemi díjainak rendezése, szerződéseinek jogi ügyintézése (pl. Községi Ház, orvosi rendelő, üzemhelyiségek). A Községi Ház vonatkozásában 2007-ben a legszükségesebbeket, a tető és két erkély beázásait szüntettük meg. A földszinti termék ajtóinak és ablakainak asztalos és mázolás munkáit, valamint a termék festését és a fűtőtestek cseréjét ill. ezek irányítását végeztük. A felújítási munkák 2008-ban is folytatódnak.

A 2/2007 sz. önkormányzati határozatnak megfelelően a Kht. januárban megkezdte a „Pilisszentkereszti Hírforrás” időszaki kiadvány szerkesztését, kiadását, terjesztését. Az újság célja a település lakóinak tájékoztatása a falu életéről, az önkormányzat munkájáról, közéleti eseményeiről. Jelenleg a Hírforrás Pilisszentkereszt egyetlen rendszeresen megjelenő nyomtatott médiafelülete.

Az elmúlt években a falu közterületei elhanyagoltak és gondozatlanok voltak. Ezért a Kht. közfeladatainak lényeges részét a közterületek gondozása és folyamatos karbantartása teszi ki.

Ez magába foglalja Pilisszentkereszt és Dobogókő összes közterületének rendbetételét, beleértve a labdarúgópályát és a temetőt is (rendszeres fűkaszálás, bozótirtás, avartakarítás, hókotrás). A Kht. fontos feladatának tartja Pilisszentkeresztben a Fő utcai hársfasor rehabilitációját, és ezt a következő években is fokozottan felügyeli.

A közterületek karbantartása közben keletkezett szerves anyagok /gallyak, ágak stb./ tárolása és kezelése gondot okoz a falunak, ezért a Kht. egy hosszabb távú beruházásba kezdett, vásárolt egy traktorhoz kapcsolható aprítógépet. Az önkormányzat tulajdonában lévő traktorokat a Kht. átvette üzemeltetésre, és mivel az előzetes várakozásokhoz képest meglepően sok alkatrész és tartozék hiányát tapasztaltuk, a javítás, alkatrészpótlás több hónapot vett igénybe.

Így az aprítógépet csak 2008-ban tudjuk üzembe helyezni. Ez egy új vállalkozás kezdete is lesz egyben.

Pilisszentkeresztben műemlékvédelmi szempontból is jelentős a Ciszterci Apátság részben feltárt Klastromkertje. Ennek a területnek a kezelésében is részt vállalt a Kht.

A Mikes Kiadó gondozásában megjelent Ciszterci apátság Pilisszentkeresztben című könyv terjesztését folyamatosan végzi a Kht.

2007-ben a Klastromkertben adták elő a falu lakói augusztus 20-án az István, a király című rockoperát. A Pilisi Klastrom Kht. jelentősen hozzájárult az előadás előkészítéséhez, létrehozásához, szervezéséhez, lebonyolításához. Egy reklámszerződés teljes összegét az előadásra tudta fordítani. Utat épített mart aszfaltból a Klastromkertig a jó megközelíthetőség érdekében.

A 2007-ben megkezdett feladatok jobb és hatékonyabb szervezése, irányítása érdekében tett erőfeszítések 2008-ban folytatódnak.

Miklós-Kovács János
ügyvezető

TÁJÉKOZTATÓ A NYÁRI MUNKÁLATOKRÓL

Folytatódott közintézményeink felújítása. Az óvoda tavalyi teljes festése után idén az alsó nagyterem penészes, korhadtt padlózatát cseréltük ki.

Iskolánkban a tavalyi lámpatestek kicserélése és részleges meszelés után most a fűtés teljes korszerűsítése történt meg, és újabb festések voltak. Új számítógépek kerültek az iskolába.

A Községi házban a könyvtárat teljesen felújítottuk, ezt követi majd az olvasóterem teljes rendbetétele. Az egész házban megtörtént a fűtés korszerűsítése.

A Környezetvédelmi Minisztérium illegális hulladéklerakóhelyek felszámolására kiírt pályázatán 4,8 millió Ft-ot nyertünk. Ezt a pályázatot a Somvirág Egyesülettel és a Dobogókőért Közhasznú Egyesülettel együtt írtuk meg, így a munkálatokat is közösen végezzük. Először a temető melletti önkormányzati területet tisztítottuk meg az ott lerakott törmelékektől és szeméttől, majd folytatjuk a parkoló kialakításával. Ennek a pályázatnak része a dobogókői Napsugár utca elején lévő 50 méteres szakasz megtisztítása, majd ugyanitt egy park kialakítása. Eközben el kell kezdenünk Pilisszentkeresztben a Dera-patak megtisztítását a sítól és a kommunális szeméttől.

Elkezdődött a vízvezetékhalózat Mester utcai szakaszának rekonstrukciója.

A Szlovák ház és a Polgármesteri hivatal elektromos hálózatát felújítottuk.

Több munkánk pedig előkészítő szakaszban illetve folyamatban van (kátyúzások stb.)

Lendvai József polgármester

J E L

Ez év tavaszán Pilisszentkereszt önkormányzatától érkezett egy felkérés: ha van időm, kedvem, lehetőségem és persze inspirációm, rajzolnék-e logót falunk születésnapj ünnepségére? Egy emblémát, hogy kellő színvonalon, közért-

hetően és félreértelmezhetetlenül megjelenítsük azokat a „sarokköveket”, amelyek településünk múltját összekötik jelenével és reménybeli szép jövőjével.

Fazekasmester vagyok. A rajzolás – szó szerint – nem kenyerem, de mint napi gyakorlat, része a hivatásomnak. A fazekaskorong mellett eltöltött 25 év álmodozásai, tervei mind-mind először papíron születtek meg. Kezem ügyében mindig van egy papiros, amire a hirtelen jött ötletet pár vonallal vázolhatom, s esetleg tovább álmodom, hogy aztán a tárgyait közt uralkodó kaoszban magára maradván sodródjon akár évekig. S egyszer csak véletlenül elém kerüljön.....s újra életre keljen.

Bizony nekem csak ez a rajzolás: egy félkész ötlet, ami kidolgozásra vár.

Tavasszal mégis egy rajzot kellett az asztalra tennem, mint kész, egész művet, amely a már fent említett elvárásoknak megfelel. Tulajdonképpen már tudtam, mit akarok, csak a pontos forma és az arányok megtalálása volt hátra.

Először is akartam egy házat. Mert a ház az otthon, a fészek, a biztonság. Az élet kerete. Ami azon belül van: ismerős, megnyugtató. Az otthonomban igazán magam lehetek. Azon kívül már csak szerepjátékos. Az épület templom is. Szakrális (=szent) tér, amelyen belül minden és mindenki magasabb, szimbolikus értelmet nyer.

Tulajdonképpen a pálos Holló a két Ostyával s a Malomkerék (vagy Malomkő) közepén Rózsával: az eredeti alapítók, a pálosok és a falut újraalapító telepese (XVIII. sz.) e szent térben (házban, otthonban, hazában) való közös létét, elválaszthatatlanságát, és magasabb szintű összetartozását jelenti.

Pilisszentkereszt szlovák és magyar jellegét: a templommá magasított ház csúcsán megjelenő közös jelkép, az apostoli kettős Kereszt szimbolizálja.

A központi részt (a szellemi egységet) körültekerő kacsok, indák - akár a falut körülvevő burjánzó természet - elválasztják, s egyben át is vezetik a hétköznapi térbe.

Szerény eszközeimmel próbáltam a Malomkővet úgy rajzolni, mintha forogna, s e forgás tevékeny részese legyen a Holló is (éppúgy, mint az éltető Víz): tehát „működjön”, forogjon az Életkerék.

Kóczián Csaba

Szerkesztői megjegyzés: a Falunapon a színpadot díszítő nagyméretű szimbólumot Bene Kálmánné nyugdíjas tanítónő rajzolta meg.

A Pilisszentkereszt Szlovák Nemzetiségi Általános Iskolában a tanév első tanítási napján,
2008. szeptember 1-én 8⁰⁰-kor tartják
a tanévnyitó ünnepséget.

Különösen az alsó tagozatosok figyelmébe ajánljuk, hogy az első tanítási napra lehetőleg minden tanszert, füzetet, tornazsákot stb. hozzanak magukkal.

Iskolakezdési támogatás elsősöknek

Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete a 2008. április 29-i ülésén a 10/2008. (V. 07.) sz. rendeletével módosította az önkormányzat által nyújtható szociális ellátásokról szóló rendeletét. A rendeletmódosítás részét képezi az iskolakezdési támogatás, mely a Pilisszentkereszt Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola első osztályába beiratott gyermekek után járó egyszeri hozzájárulás (25 000 Ft).

Az iskolakezdési támogatásra jogosult minden, a Pilisszentkereszt Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola első osztályába beiratott gyermek, amennyiben legalább egyik szülője a gyermek beiratkozását megelőzően legalább 12 hónapja pilisszentkeresztí állandó lakóhellyel, vagy ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezett.

A támogatás az ügyfél kérelmére indul, melyet a Pilisszentkeresztí Polgármesteri Hivatalban (2098 Pilisszentkereszt, Fő út 12.) igényelhet a szülő a gyermek beiratkozását követően az adott év október 1-ig.

Galó László

nevelési-oktatási tanácsnok

A Községi Ház új klubja

Szeptembertől klubfoglalkozás indul a Községi Ház és a Családsegítő Szolgálat szervezésében. Várjuk mindazokat, akik jó kedélyű társaságra, kapcsolódásra, érdekes előadásokra, kézműveskedésre, kirándulásra vágnak.

Helyszín: Községi Ház

Első alkalom: szeptember 17. szerda, 10⁰⁰-12⁰⁰ óráig.

Érdeklődni lehet:

Községi Ház: 347-516

Családsegítő Szolgálat: 329-990

Berényi Ildikó

NOSZTALGIA TÚRA

A minap elhatároztam, lévén egy kis szabadidőm, hogy felmegyek 'Szentkeresztre kis robogómmal, végigmotorozom a falut, megnézem, mi változott, mi nem, mióta nem jártam ott. Szentendréről, ahol most is lakom, ebéd után indultam a júniusi nagy kék éggel a fejem fölött. Egy óra után nem sokkal már ott berregtem a Dobogókői úton és onnan leereszkedve végigjártam a falu összes utcáját. Itt-ott ráköszöntem a járókelőkre, volt akit megismertem, volt akit nem. Mert hát... változunk....

A motorozás végén felkanyarodtam a volt Lenin utcába, ma Forrás utca, abba az utcába, ahol laktunk annakidején tizenöt évig. Pontosan 1966-tól '81-ig!

Felmotoroztam volt lakásunk udvarára – alig ismertem rá, a fák akkorát nőttek. A jelenleg ott lakó kollégák szeretettel fogadtak. Mondtam, hogy nosztalgia túrán vagyok. Kináltak ebédet, mindennel, csak egy kávéval fogadtam el, mivel már ebédeltem. A kávézás közben elbeszélgettünk:

Szóba került mindenféle, a múlt, a jelen, végül a helyi lap. Kérdeztem - Mi lenne, ha elküldeném a lapba a régi kézilabdásokról szóló írásomat? – Mondták: - Nosza! Küldjed!

Én pedig most és itt elküldöm. Igaz, hogy megjelent már „Az úgy volt... Pilisszentkeresztben” kiadványomban, de hát az már vagy tizenhárom éve volt, azóta felnőtt egy-két korosztály, akik akkor még olvasni sem tudtak, nem ismerik a legendát, vagy csak hallottak róla.

Nekik küldöm ezt az olvasnivalót a régi kézilabdásokról – szeretettel. Egy valaha 'Szentkeresztben tanított testnevelő tanár: Gerlai Péter igaz meséjét olvassák volt iskolám falujának régi és új lakói:

Volt egyszer egy csapat...

Egyszervolt, hol nem volt ... volt egyszer a Pilisen innen, a Hosszúhegyen túl egy falu, kétezerrel valamivel többen laktak... - kezdődhetne a mese... Csakhogy amiről ez az írás szól, az igaz mese...

Volt ennek a falunak 'kilencszázhetvenötől 'nyolcvankettőig – tehát jó negyedszázaddal ezelőtt egy felnőtt férfi kézilabda csapata, amely híressé vált Pest megye szerte. Tette ezt emlékezetes nagy győzelmeivel, de hírhedt is volt fanatikus közönségéről, meg elég rossz salakos pályájáról is.

A falu – Pilisszentkereszt – ma is ott van a Pilisben. Fejlődik és szebb, mint valaha. Az a csapat azonban a múlté. Csúpan összetételalkozó volt játékosok múltidéző beszélgetéseiben van, na meg a volt edzőnek a csapatról szóló szociografikus írásában. Ezek a sorok annak az írásnak rövid összefoglalása tulajdonképpen.

Amikor '79-ben beszálltunk a járási bajnokságon túli „mélyvíz”-be, a budai összevont bajnokságban játszottunk, ami a megyei másodosztályt jelentette. Olyan csapatokkal kerülünk szembe, mint Erd, Pilisvörösvár, Ráckeve, Budaörs, Dabas és a többiek... Ezekkel vettük fel sokszor egyenlő eséllyel a küzdelmet.

Sokszor eljátszottunk a gondolattal, hogy több edzéssel – és nem hülyéskedéssel, mint a vége felé – milyen távlatokat lehetett volna célul tűzni magunk elé. A végén arra lyukadtunk ki valamennyien, hogy azzal a játékosállománnyal a megyei első osztály elérhető lett volna. Nem csoda. Minden játékos szentkeresztí nevelésű volt, mindenki helyi lakos volt, és ha el is kerültek, Budakalászon játszottak, onnan

visszakerülve valamennyien behunyt szemmel is játszottak a kalászi és szentkeresztí figurákat: az ikszeket, a zárás-leválásos beállós játékot, a gyorsindítást.

Az, hogy miért buktunk el néha látványosan, az meg a bírónak, meg a pénzhiánynak volt köszönhető. Ezek mindegyike unalmas szakmai elemzést hozna, úgyhogy hagyjuk...

Ahogy idő-távlatom lett a csapattal kapcsolatban, egyre inkább foglalkoztatott a gondolat, hogy írnom kell róla okulásul, emlékül. Kinek... kinek... Nekünk – és személy szerint nekem – nem sikerült feljebb vinnem a csapatot. Ki akartam bogozni, és a szociográfiában meg is tettem, hogy miért nem sikerült.

A dicsőségeket és a kudarokat elemezve rájöttem, hogy siralmas pénz-, felszerelés- és pályagondok fárasztották el a csapatot és engem egyaránt. A száraz adatokkal nem fárasztom a mai olvasót, azok régi és már senkit nem érdeklő számsorok.

A magam részéről ezzel az írással is megköszönöm a régi csapat tagjainak azokat a szép éveket, amelyekben végigverekedtük a bajnokságokat. Köszönöm srácok, hogy elhittétek nekem, hogy a kézilabda „jó játék”. Igazán jókat bűvészkedtünk együtt. Mindig szívesen fogok visszaemlékezni rá.

Volt egyszer egy csapat ... Kik is voltak? Jöjjön a névsor: becenevek és nevek. Posztok szerint veszem, nem abécérendben:

Kapusaink voltak: „Cirok” – Mikusik Péter, „Enyves” – Minárik Béla, „Jasin” – Urbanics Béla, „Zsolti” – Borbély Zsolt.

Szélsőink: „Nyakas” „Andris” – Peller András, Gabi – Mikusik Gábor, „Pici” – Hofferek István, Imi – Mikusik Imre, Dzsoni – Mikusik József, „Dzsony”-Dusának Zsolt, „Bugyola” – Szalma Gergely, „Simanovszki” Simonek Mihály, Farkas Sándor, „Pagács pogi” – Kosznovszki József, „Pagács” – Kosznovszki Gyula.

Lövőink, irányítóink: „Hosszú” – Hoffner József, „Joci” – Jánzszi József, „Kuka” – Galda József, „Gyula-a tank” – Jánzszi Gyula, „Lali”-Dusának Alajos /ifj./, „Beki” – Kosznovszki István, a kis Hosszú, a „Majom” – Hoffner Márton, a középső Hosszú – Hoffner István.

Beállósaink: „Inas” – Chilo István, Szmétana Pál, „Cigány” – Szmétana István, „Jani” – a Cirok bátyja – Mikusik János. Sokszor voltam én is beállós, de játszottam szélsőt és irányítót is. Engem „Simon”-nak és „Ucsitel”-nek mondtak – Gerlai Péter.

Ebből a húszegynéhány „labdabűvész”-ből állt fel a csapat '75 és '82 között a különböző meccseken, belőlünk lett a legenda:

Te! Micsoda meccseket játszottak ezek a sulipályán vasárnaponként annakidején! – mondogatják régi nézőink itt-ott még manapság is. Az a baj, hogy azok közül a nézőink közül, de már a legendás csapatból is többen nincsenek köztünk. Legyen nekik könnyű a föld!

A csapat 'nyolcvankettőben „múlt lett”. Az szomorú történet, nem mesélném el, ünneprontás lenne. Megírtam egy másik történetben, „Délelőtti alkony” címmel. Akik olvasták szentkeresztiek, emlékezhetnek rá. Pesten, a Bosnyák tér mögötti pályán játszódik, ahová a csapat már nem ment el és így múlt el a c s a p a t !

Szentendre 2008. június 28. Gerlai Péter, nyugdíjas tanár

Gondolatok számvetés helyett – a hetvenedik életévben

Megtenni mindent a közművelődés, a népművelődés terén. Ne maradjanak dobozokban a filmek, a fotók, jelenjen meg – sokak öröme – a faluról könyv formában mindenki által hozzáférhetően közelmúltunk története.

A kitüntetés kötelez. Ha a faluját, szülőföldjét szereti, becsüli az ember, túl az aktív koron egyre több olyan feladat, megoldásra váró téma kerül elő a sokéves félretett jegyzetekből – látszó és hangzó dokumentumokból –, melyek a falu igen gazdag múltjából megörökítésre várnak. Nagy időráfordítást, áldozatot kívánnak.

Jó lenne folytatni a honismereti – helytörténeti foglalkozásokat, melyeket Záluszi Ildikóval évekkel ezelőtt megkezdtünk, majd a Szivek pedagógus házaspárral folytattunk.

Már kisdíakként egy kíváncsi érdeklődő, nyüzsgő gyerek voltam, és felnőttként nagy tudásvágygal vert vagy áldott meg a Teremtő.

Nagyon szerettem volna, de nem lehettem sokáig diák, így gazdasági munkám mellett a jó paphoz hasonlóan igyekszem és igyekeztem holtig tanulni, és a megszerzett ismereteket, kultúrincseket – igény szerint – továbbadni.

A falu, a szülőföld szeretete a megismerés után válik igazán szívben-lélekben maradandó élménnyé.

Sajnos két emberöltő futott el mellettünk, amikor látszatjogokat lobogtató, frázisokat pufogtató aktuálpolitika ellenkezőjét tette, mint amit hangoztatott.

Ebből adódik – a mai helyi szlovák értelmiség önhibáján kívül nincs azon ismeretek birtokában, melyek meglétével a napi nemzetiségi politika ingoványos talaján biztosan tudnának haladni. Nemrég elhunyt történésünk, nagyrabecsült Kosáry Domokos megállapítása volt: a középkeleti országok történetét 1914-1980-ig újra kell írni, mert amit a pártállami időben a tankönyvek írtak, annak sok esetben az ellenkezője sem igaz.

Mivel családi-származási indíttatásom miatt nem juthattam tanítói pályára, a véletlen kárpótolta e téren.

Politikai okból elbocsájtott magas képzettségű honvédtisztek voltak – kényszernyugdíjazás után – munkatársaim, segítségükkel az élet egyetemeit végeztem el, és azonnal bizonyítva láttam a sok-sok történelemferdítést, amit ma újraolvasva megerősítve tapasztalok.

A sors úgy hozta, gazdasági munkám mellett, amit a közeli Budakalászi Textilműveknél töltöttem el közel negyven évig, szinte naponta feljártam szüleimhez. Kötetlen munkaidőben dolgozva így minden napszakban megjelenhettem és a napi gondoktól elszakadt ember szemével tudtam a szülőfalu életét szemlélni és dokumentálni.

Nagy késztetést éreztem a fényképezéshez, de sohasem tudtam volna hivatásos fényképészként elképzelni életemet. Mivel csak kedvtelésből fényképeztem, csak azt örökítettem meg, ami érdekelt.

Kisdíák koromban nem volt saját gépem, de boldogult emlékmű, nagyrabecsült tanárnőm – a későbbi iskolaigazgató, **falunk 56-os hőse, Bagi Éva** – gépével fotóztam.

Már ekkor ösztönösen a temető, a falu távlati és közelképek, és az idős emberek voltak érdeklődésem célpontjai.

A nagy pedagógus, Comenius-Komenszky – aki Európa-hírű nevelő volt – valahol azt írja (nem szó szerint idézve): az ifjúkor az építkezés, az életre készülési ideje.

Nagyon sajnálom azokat a szentkeresztí gyerekeket, kisdíakokat, akik már nem hozzák otthonról a szlovák nyelvismeretet. Most még nem érik fel annak súlyát, mit vesztenek ezáltal. Az ugyanis örök igazság – amit a többször idézett pedagógus tudor vallott –: **a csupán könyvből megtanult nyelv soha nem lehet olyan alapos, mint amit beszélve tanultunk, esetleg otthonról hoztunk.**

Nem biztos, hogy nagy eset, de helyi tanulság az én példám:

Az egykori **1968-as Prágai Tavasz** (csehszlovák események) idején egyedüli középvezető voltam a Textilműveknél és központjában, aki értette és közvetíteni tudta szlovák nyelvismerettel az eseményekről érkező híreket, eredetiben...

Ebből hirtelen politikai problémák keletkeztek, de a dolgok – sajnálatos – rendezése után ezen nyelvnek és történelmi ismereteimnek igen sokat köszönhetek.

Fentebb említett, örökös tanulás révén ez időben én már elvégeztem a honismereti érdeklődésem kapcsán egy idegenvezetői alaptanfolyamot, amit később felső szinten is elvégeztem, szlovák állami nyelvvizsga birtokában.

A vállalati magasabb vezetést és a minisztériumot a politikai másságom, ellenzéki felfogásom ekkor már nem érdekelte, mert nagy hiány volt ipari és kultúrturisztikai ismeretekkel rendelkező – szlovákul beszélő – emberekben.

A szlovák nyelvismeretemnek annyi sok élményt, utazást és életre szóló barátságot köszönhetek, amit két egyetemi diplomával sem érhettem volna el. Nem lebecsülve azokat, akik ilyenekkel rendelkeznek. De ugyancsak Comeniusra hivatkozva, a „szkola csupán indítás, csak forma, mint méhecskének a lép, tartalommal a tudásvágyó ember tudja megtölteni”, ha akarja.

Valamikor azon gondolkodtunk, a mi falunk diákjait fel kellene vértetni olyan ismeretekkel, amely alkalmas akár az értelmiségi érdeklődésű idegen teljeskörű tájékoztatására, magyarul és esetleg helyi tájnyelven.

A hazai szlovák TV, Fuzik János úr és az utódok több kockát örökítettek meg a pilisi temetőben, ahol sok kincset érő többnyelvű síremléket láthattunk. Ma ezek méltatlanul fogynak. Nem becsüljük meg azt, amiről a falu egykori kántora örök igazságként egy kéziratban így ír: „Ked mi uzs nye bugyeme kamenye budu o nász szvecsit” szabad fordításban: Ha mi már nem leszünk, ezen kövek tanúsítják, egykor voltunk. Ezen ismereteket a helyszínen kapták meg a tudásra fogékony diákok.

Eltűntek a köztudatból a régi történelmi tényeket hordozó hely- és utcanevek.

→

→ Szomorúan olvasom több turisztikai kiadványban és térképen a bántó történelmietlen elnevezéseket, hibás fordításokat. Néhány egészen „elvetemült” példa:

Egykori **Iskola utca** végén – ma Rákóczi u. – „**Kút**” helyett **Csücsök**, ugyanez utca, egykori Klausz-féle kovácsműhely és a „**Dolní potok**” **Alsó patakot** összekötő szakasz a **Pálos köz** volt. Egyetlen szerény történelmi nevével fosztottuk meg a falut. Sajnos az erdészet minden megjelölés nélkül lebontotta a romokat ahol egy pálos építmény volt.

Eltűnt a mai **Malom utca** környékét jelző „**Za svábikov**”, svábok mögötti név. Nem titkolom, a Malom utca nevet az előző képviselő-testület kérésére a **IV. Béla király Honismereti kör** adta, a felkérést ezúton is megköszönöm.

Eltűnt a falu elejéről, egykori **Diószegi Kati néni kocsmája környezetében lévő turisztikai ismertető tábláról valamennyi szlovák felirat. Fotóval tudom bizonyítani, nem a mostani faluvezetés tette.**

Kicsit büszke voltam egy időben a **Szentendre és Vidéke c. újságnak** írogattam és egy **Dobogókőről** szóló írásomban: „**Chotárná szkala**” nevet írtam, bizonyítva a történelmi helynevek több emberöltős meglétét. Kisdiák koromban az idősebb generáció még ezt használta. A táblát vandál kezek akkor is összetörték – mint napokban ugyancsak –, de az új táblán már nem voltak és ma sincsenek meg a kedves régi helynevek. **Kláster, Cservenice, Kohutóvrch, Kukukberg, Kakashegy, Pri Obrázku, Hlboki potok stb.**

Hosszú lenne felsorolni azokat a tennivalókat, amikben magam sem vagyok vétlen, mert nem tudom bizonyítani, szoltam vagy leírtam volna a fentieket. Nem mentség, de akkor más – munkahelyi – gondjaim voltak, és csupán a dolgok megörökítésére volt erőm és időm.

Rosszindulatú lennék, ha szándékosságnak nevezném a történelmi nevek elhagyását. Pedig ez időben voltak már a falunak erre hivatott – tán még fizetett – emberei is, akik a fentieket észrevehették volna...

Ezért szerencsés lenne, ha nem tételeznénk fel szándékos ellenséges magatartást ott, ahol esetleg csak célszerűség vagy egyéb dolog van.

Végül, de nem utolsó sorban nem állhatom meg szó nélkül!

Az emúlt 15-20 éve kiadott turistatérképek: Pilisszántó, Pomáz, Budakalász tekintetében sokkal több nemzetiségi helynevet tartalmaznak, mint a szülőfalum. Valaki azt mondhatná, de róluk nem tudja a világ vagy a környező országok, milyen „jó nemzetiségi reklámjuk” van. Hát igen!

Életcélom egyike hátralévő időmben, amennyit a Teremtő enged, a költővel mondva:

Ezt rendbe hozni egyik feladatunk és nem is kevés!

Még szebben:

Vadócba rózsát oltani, hogy szebb legyen a világ.

Egy faluját szerető helytörténész:

Gaján Vilmos

A MŰVÉSZETOKTATÁS ELSŐ TANÉVE PILISSZENTKERESZTEN

A művészeti iskola 2007 szeptemberében zene és tánc tanszakokat hirdetett meg Pilisszentkereszten, melyre 42 fő jelentkezett. A pilisszentkereszt általános iskolában eddig nem folyt szervezett művészetoktatás, művészeti iskola szervezésében, a szülők esetleg a pomázi művészeti iskolába hordhatták gyermekeiket.

A művészetoktatást előző tanév végén és szeptember elején hirdettük meg.

Az egyik pilisszántói iskolai pianinót a község kölcsön vette és a 7. osztályos tanteremben helyezte el, hogy a zeneoktatás megkezdődhessen.

A diákok furulya, gitár, zongora és ütőhangszer órákon, valamint a hozzájuk kapcsolódó szolfézs órákon vettek részt. Tánc tanszakon modern tánc és társastánc csoport indult, a tanév végére csak a modern táncos csoport végzett.

A tanévben két koncertet adtak a növendékek, karácsonykor és tanév végén, kezdő zenetanulásukhoz képest igen jó színvonalon. Pilisszentkereszt és Pilisszántó kapcsolata is javult azáltal, hogy a gyermekek a másik község koncertjein is felléptek. A koncertek mellett természetesen félévi és tanév végi vizsgákon, valamint tanszaki bemutatókon adtak számot tudásukról a növendékek.

Áprilisban zajlottak az ASAMI napok rendezvényei, melyen szép számban pilisszentkeresztli növendékek is részt vettek.

A tanév végén a jövő évi felvételik és beiratkozások is lezajlottak. A növendékek 90 %-a folytatja megkezdett tanulmányait, 4 fő újonnan iratkozott be. A modern tánc tanóra jövő tanévben a művészeti iskola pilisszántói profi tánctermeiben lesz.

Az új előképzősök felvételi és beiratkozása szeptember 11-én 15.30-kor lesz az általános iskola épületében. A pomázi Opanke táncgyűttes délszláv tánc tanulási lehetőséget teremt Pilisszentkereszten. Ezt szeptemberben hirdetik meg. Erre is 11-én lehet majd beiratkozni.

Az első művészetoktatási „tanítási nap” **szeptember 15-e. Aznap du. 4 órakor** tartjuk a művészeti iskola **ünnepélyes tanévnyitóját** a székhelyen: Pilisszántó, Petőfi u. 37. II. emelet.

Bólya Annamária
iskolafenntartó

Rendkívüli képviselő-testületi ülés, 2008. július 3.

A rendkívüli ülés oka elsősorban az iskolaigazgató beszámolójának újratárgyalása volt, de újratárgyalták a képviselők az e-közigazgatásról szóló rendeletet is, melyet legutóbb nem fogadtak el. Sürgősséggel került napirendre a könyvtárosi állás újbóli kiírása. A Kevély TV sajnos nem volt jelen az ülésen.

A Lendvai József által javasolt napirendet a képviselő-testület elfogadta. (7 igen, 2 nem)

Napirend előtti hozzászólás:

Becságh András alpolgármester tájékoztatta a képviselőket arról, hogy a Községi Házban július 15-én, az iskolában pedig 21-én kezdődik a fűtőkorszerűsítés kivitelezése, és augusztus 15-ig fejeződik be.

1. napirendi pont:

ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉSRŐL SZÓLÓ RENDELET

Lendvai József ismertette az előterjesztést, melyet már június 24-én is megtett: A Dunakanyari és Pilisi Önkormányzatok Kistérségi Társulása e-közigazgatási projektjének (GVOP) bevezetésével szükségessé vált Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának az elektronikus ügyintézéséről szóló 14/2005. (X.27.) rendelet módosítása.

Az új rendszer indulásával a község honlapján kialakításra kerül egy olyan felület, ahol az állampolgárok igénybe vehetik az elektronikus szolgáltatást.

Ezután a polgármester arra kérte a képviselőket, hogy mondják el aggályaikat – ha vannak – a szavazás előtt.

Galó László azt mondta, hogy neki nem az internetes ügyintézés bevezetésével volt/van problémája, hanem azzal, hogy a kistérség által erre a projektre elnyert európai uniós támogatásból nem lett időben kiépítve a rendszer (évek óta csúszik), aminek viszont nyilvánvalóan felelősei vannak. Az a fenyegetés pedig, hogy ha nem fogadjuk el az e-közigazgatás bevezetését, a falunak több tízmillió forintjába kerül, számára elfogadhatatlan. Javasolta ezért, hogy a képviselő-testület fogalmazzon meg egy közleményt, amelyet a dunakanyar-pilisi kistérségi tanácsnak fogunk eljuttatni. (Ennek értelmében Pilisszentkereszt Község Önkormányzata kívánatosnak tartja, hogy a több éve csúszó e-közigazgatási projekt személyi felelőseit vonják felelősségre.) A közleményt a képviselő-testület elfogadta. (9 igen)

Elfogadták a képviselők az elektronikus ügyintézésről szóló rendeletet is. (8 igen, 1 tartózkodás)

A rendelet lényege, hogy a Polgármesteri Hivatal által folytatott egyes közigazgatási hatósági eljárásokban az önkormányzat hivatalos honlapján (www.pilisszentkereszt.hu) az elektronikus közigazgatási szolgáltatások igénybevételére kialakított szolgáltatói felületen meghatározottak szerint egyes ügyek és eljárási cselekmények elektronikusan intézhetők.

2. napirendi pont:

KÖNYVTÁROS MEGBÍZÁSA A KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁRBA

A sürgősségi napirend előterjesztője, Galó László elmondta, hogy mivel a májusban meghirdetett állásra az akkori feltételeknek egyetlen jelentkező sem felelt meg, a könyvtárosi állás minél hamarabbi betöltése indokolja, hogy enyhítsünk ezeken a feltételeken.

Kvintovics László javasolta, hogy a könyvtárossal az igazgató helyettesítését is meg kellene oldanunk, mire Baranyák Szilvia jegyző elmondta, hogy az igazgató helyettesítése egy megbízással dolgozó könyvtárossal nem oldható meg törvényesen.

Galó László javaslata az volt, hogy a feltételek között az érettségi meglete, a felhasználói szintű számítógépes ismeret szerepeljen. Előny legyen pedig, ha a pályázó diplomával, szakmai gyakorlattal, a szlovák nyelv ismeretével, pályázatiírói gyakorlattal rendelkezik. (8 igen, 1 nem)

Az álláshirdetésre vonatkozó pályázati kiírást már másnap, július 4-én közzé kell tenni, jelentkezni pedig július 25-ig lehet. Az elbírálás július 31-ig megtörténik.

3. napirendi pont:

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA IGAZGATÓJÁNAK BESZÁMOLÓJA

A június 24-ei ülésen a képviselő-testület nem fogadta el a beszámolót. Az iskola igazgatója június 30-ig megküldte a kifogásolt hiányzó részeket, így sürgősséggel napirendre került újra a beszámoló.

Záluszki Ildikó elmondta, hogy nem személyes okokból nem fogadta el legutóbb a beszámolót. Ismertette a 19/2007. (III. 23.) számú, a 2007/2008. tanév rendjéről szóló OKM-rendelet ide vonatkozó részét, mely leírja, hogy a tanévzáró értekezlet jegyzőkönyvét meg kell küldeni a fenntartónak. Ez a jegyzőkönyv pedig tartalmazza a pedagógusok által az értekezleten ismertett tevékenységeket, értékeléseket is, melyek egyébként a beszámoló tartalomjegyzékében szerepeltek, csak éppen valamiért kimaradtak belőle.

Galó László elmondta, hogy a jegyzőkönyv sajnos még mindig hiányos, ennek

ellenére így már el tudja fogadni a beszámolót.

Sajnos kimaradt a beszámoló pályázati és egyéb támogatásokat felsoroló részéből, hogy a PSZÓ a fánkfesztivál után mekkora összeggel támogatta az iskolát, így nem tudjuk azt sem, hogy mire fordították ezt a pénzt.

A képviselő-testület az iskolaigazgató tanév végi beszámolóját végül elfogadta. (7 igen, 1 tartózkodás)

Napirend utáni hozzászólások:

→ Rusznyák János azt javasolta, hogy saját, állandó színpadot kellene állítanunk a klastromba, hogy ne kelljen évről-évre bérleti díjat fizetnünk érte.

→ Jászki István bejelentette, hogy a szelektív hulladékgyűjtők sajnos balesetveszélyesen vannak elhelyezve néhány közterületen.

→ Galó László azt kérdezte, hogy megtörtént-e a polgármesteri hivatalban dolgozó köztisztviselők, közalkalmazottak és fizikai dolgozók köztisztviselők napja alkalmából történő jutalmazása a képviselő-testület május 27-én hozott határozatának megfelelően, melynek határideje július 1. volt?

Baranyák Szilvia jegyző azt felelte, hogy még nem, egyébként pedig nem minden dolgozót részesít jutalomban.

A képviselők nem értették, hogy miért nem hajtja végre a jegyző a határozatot maradéktalanul, hiszen az ő szándékuk minden dolgozó jutalmazása volt kivétel nélkül.

Galó László azt kérdezte még, hogy mit tehet a képviselő-testület a kamionok Fő útról való kitiltása ügyében?

Lendvai József azt felelte, hogy a probléma intézése folyamatban van.

A képviselő következő kérdése a Szommer-köz burkolatának javítására vonatkozott, ennek kivitelezése sajnos még nem kezdődött el. A tájházé viszont most folyik. Sajnos hónapok óta nem történik semmi a temető felé vezető híd javításával sem, hiába telefonálgat a polgármester a közutkezelőhöz.

Ugyancsak Galó László kérdései után tudta meg a képviselő-testület, hogy a klastromban a tavaly augusztus 20-ai viharban megsérült sátrak, asztalok, padok pótlása, javítása sajnos még csak részben történt meg; továbbá, hogy a rendőrlakás eladásának ügye sem jutott előrébb; a Szlovák Ház több mint 2 hónapja elfogadott használati szabályzat szerinti működését pedig a jegyző nem tudja elérni, az emeleti tárgyalót önkormányzat továbbra sem tudja használni.

Galó László

Nyári rendkívüli képviselő-testületi ülések

2008. július 29.

A Lendvai József polgármester által felolvasott napirendi javaslatot a képviselő-testület elfogadta. (9 igen)

1. napirendi pont:

A PILISSZENTKERESZTI SZLOVÁK NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA IGAZGATÓI MEGBÍZÁSA

Lendvai József ismertette előterjesztését: az eredménytelen iskolaigazgatói pályázat után, a zavartalan és problémamentes működés érdekében az újabb eredményes pályázati eljárás lezajlásáig az 1 évre történő megbízást tartotta a legcélszerűbb megoldásnak, melyre Papucsekné Glück Mártát javasolta. Az ő megbízásával a PSzÖ is egyetért.

Kecskésné Hoffner Klára azt kérdezte, hogy Cserminé Kuczmog Márta miért maradt ki, hiszen az ő neve is szóba került, vele is volt tárgyalás.

(Itt kell megjegyeznünk, hogy e sorok írója volt az egyetlen pályázó, előzetesen a polgármester neki is feltette a kérdést, hogy vállalja-e az egyéves megbízást – nem vállalta.)

Lendvai József elmondta, hogy Cserminé Kuczmog Márta személyével a PSzÖ nem értett egyet. Papucsekné Glück Márta pedig minden szempontból megfelel a pályázati kiírásban egyébként leírt feltételeknek, szlovákul, németül beszél, továbbá a pedagógus szakvizsgáját fél éven belül fogja megszerezni.

Több kérdés nem lévén, Kvintovics László titkos szavazást javasolt, melyet a képviselő-testület nem fogadott el. (4 nem, 1 tartózkodás, 4 igen)

A határozat:

Pilisszentkereszt Község Önkormányzata az iskolaigazgatói teendők ellátásával 2008. augusztus 1-től 2009. július 31-ig megbízza Papucsekné Glück Mártát. Vezetői pótlékának mértékét 250 %-ban állapítja meg. (8 igen, 1 nem)

2. napirendi pont

A PILISSZENTKERESZTI SZLOVÁK ÖNKORMÁNYZAT ELŐTERJESZTÉSE A SZLOVÁK HÁZZAL KAPCSOLATBAN

A Pilisszentkeresztí Szlovák Önkormányzat beadvánnyal fordult az Önkormányzathoz, melyben kéri, hogy az újonnan létesítendő szlovák regionális központ megépítéséig a Szlovák ház addigi használatáról tárgyaljunk.

Lendvai József elmondta, hogy a június 23-ai PSzÖ-előterjesztésben arra kéri az önkormányzatot, hogy a „hatályos rendelkezéseknek megfelelően” biztosítsa az ingatlan használatát, míg a július 18-ai kérdésben az „eddig megszokott rend szerint” szeretnék tovább használni a házat. Ez szerint ellentmondás, hiszen éppen 3 hónapja fogadta el a képviselő-testület a ház szabályzatát, ez a hatályos rendelkezés, melyet a PSzÖ azóta sem tart be, hiszen nem írták azt alá, így jogtalanul használják - ráadásul a tulajdonos önkormányzat kizárásával - az emeleti irodahelyiséget. A polgármester szerint az érvényes és törvényes döntéseket be kellene tartani. Az önkormányzat egyébként nem kíván olyan lépéseket tenni, amelyek sértene az érintett szervezeteket.

Elmondta továbbá, hogy hivatalos információkat az önkormányzat - érthetetlen módon - nem kap a szlovák regionális központ építésével kapcsolatban.

Becságh András azt kérdezte, hogy tulajdonképpen miről van szó, mi épül itt? Ő sem tud hivatalosan semmiről az új szlovák ház ügyében.

Kecskésné Hoffner Klára emlékeztetett arra, hogy Gémesi Ferenc, a Miniszterelnöki Hivatal államtitkára is kérte, hogy mindenki tartsa be a hatályos rendelkezéseket a Szlovák ház használatával kapcsolatban, és ő, az államtitkár is odafigyel majd erre.

Rusznay János azt kérdezte, hogy szabályosan használja-e a PSzÖ a házat, ha nem írta alá annak használati szabályzatát.

Lendvai József elmondta, hogy nem. Ő maga levelet írt Gémesi Ferenc államtitkárnak, kérve őt arra, hogy ígéretéhez híven segítsen a helyi jogszabály betartásában. Az új szlovák házról csak a médiából értesült, az Országos Szlovák Önkormányzat elnöke, Fuzik János sem tudott neki megfelelő tájékoztatást adni erről.

Peller Mónika elmondta, hogy azért nem írta alá a PSzÖ a szabályzatot, mert szerint abban előnytelen dolgok vannak a szlovák önkormányzat számára.

Becságh András az Alkotmányt idézte, miszerint a helyi képviselő-testület gyakorolja a tulajdonosi jogokat, a birtokvédelem is őt illeti meg.

Kvintovics Lászlónak az volt a véleménye, hogy függesszük fel a szabályzatot erre a kis időre.

Lendvai József elmondta még, hogy az önkormányzat helyproblémái nem oldódtak meg. Senkit sem érne semmilyen hátrány, ha betartanák a szabályzatot.

Rusznay János a jegyzőtől kérte, hogy szerezzen érvényt a határozatunknak, mint ahogyan ez a szabályzatban is áll.

Havelka József elmondta, hogy az OSzÖ és a Miniszterelnöki Hivatal kötött szerződést.

Becságh András elismételte, hogy nincs hivatalos, konkrét információ az új szlovák házról.

Orbán Vilmos, a PNÖ elnöke közölte, hogy a határozatokat végre kellene hajtani. PSzÖ-képviselőktől származó információi szerint egyébként a PSzÖ-nek nincs is szüksége az irodára, hiszen az irodai munkát otthon végzik.

Az előterjesztéshez határozati javaslat nem lévén, Lendvai József a napirend tárgyalását lezárta.

3. napirendi pont

MALOM UTCAI LAKOSOK BEADVÁNYA

Lendvai József elmondta, hogy a Malom utcai lakosok beadvánnyal fordultak az önkormányzathoz, melyben tiltakoznak az újonnan épülő regionális szlovák központ fent nevezett utcában történő felépítése ellen. A mellékelt beadvánnyal éltek az önkormányzat felé.

[„Lakossági tiltakozás a

Pilisszentkereszt, Malom utcába tervezett regionális központ ellen

Tudomásunkra jutott, hogy tervbe vették egy regionális központ létrehozását a Malom utcában. Mint az utca és a környék lakói, ez ellen nyomatékosan tiltakozunk! Ezen terv anyagi és erkölcsi támogatóinak felhívjuk a figyelmét arra, hogy egy ilyen intézménynek nem itt van a helye, mert: →

→ - a tervezett intézmény jelentős forgalmat vonzana ide nem csak a településről, hanem az egész régióból, s a működésével együtt járó forgalomnövekedés, zaj, por, kipufogógáz, idegen emberek nagyobb létszámú megjelenése felborítaná életünket, megzavarná eddigi nyugalunkat!

- a tervezett intézmény megközelítése csak rendkívül keskeny, járda nélküli utcákból történhet, ahol a megnövekedett forgalom veszélyeztetné gyermekeink, unokáink testi épségét, akik jelenleg ezeken a kis forgalmú utcákon még biztonságosan tudják megközelíteni az iskolát és az óvodát, kiszorulnának a járókelők, sétálók, kisgyermekesek, mivel sokkal veszélyesebbé válna itt és a környező utcákban a közlekedés!

- a településen van egyéb, közintézmény létrehozására kijelölt, ill. arra alkalmas terület, ahol a terv a lakosság megzavarása nélkül megvalósítható lenne!

Sajnálatos módon bennünket senki sem kérdezett meg, hogy akarunk-e a szomszédságba egy regionális vonzerejű, a falu teljes lélekszámának többszörösét meghaladó számú népesség kulturális és egyéb igényeit kielégítő centrumot. Úgy véljük, hogy egy ilyen intézménynek nem egy falusias lakóövezetben van a helye, ezért minden jogi eszközt igénybe fogunk venni annak érdekében, hogy felépítését megakadályozzuk!

Hangsúlyozzuk, nem a regionális központ létesítése, hanem a nem megfelelő helyen történő elhelyezése ellen tiltakozunk!

Egyszerűen, mert ez az utca nem ilyen közintézmény létrehozására való!"

A polgármester elmondta, hogy a tiltakozást 64-en írták alá. Mivel a napirendi pont tárgyalásához az érintett lakosokat is meghívta, így nekik tanácskozási joguk volt.

Peller Mónika megjegyezte, hogy nem laknak ennyien a Malom utcában, tehát nemcsak Malom utcaiak írták alá a tiltakozást. Elmondta, hogy a faluban lévő egyéb intézmények, boltok, foci-pálya környékén lakók is tiltakozhatnak a forgalom miatt.

Lendvai József elmondta, hogy a környékeliek is aláírták, mint ahogyan ez a tiltakozás szövegéből is kiderül. A

polgármester egy határozati javaslatot tett a kialakult helyzet megoldására. Több képviselővel egyeztetve azt javasolta, hogy az önkormányzat a Községi Házat ajánlja fel eladásra a regionális szlovák ház céljaira az OSZÖ-nek, így nem sérülnek a Malom utcai lakók érdekei sem, a befolyt összegből pedig az önkormányzat tornacsarnokot tudna építeni a falu gyermekei, lakói számára.

Galó László azt kérdezte, hogy mit várnak a Malom utcaiak a képviselő-testületől ebben az ügyben?

Skripek Ferencné Szeifert Paula elmondta, azt várják, hogy békesség legyen a Malom utcában. Tartassuk be az érvényes jogszabályokat az építkezéssel kapcsolatban. Számára ez nem nemzetiségi és nem is politikai kérdés.

Lendvai József elmondta, hogy ez elsősorban I. fokú építéshatósági ügy, melyet Szentendrén intéznek.

Skripek Ferencné elmondta, hogy ronda dolog, hogy az önkormányzatot nem tájékoztatják erről az ügyről. Ő a maga részéről telekszomszédként nem járul hozzá az építkezéshez.

Becságh András elmondta, hogy a szomszédoknak fellebbezési joguk van, ha az építkezés nem szabályos, ami nem vétőjog.

Peller Mónika azt mondta, hogy a PSZÖ kétszer már tartott falugyűlést erről a témáról. Neki nem tetszik Skripek Ferencné megfogalmazása, hogy a leendő új szlovák házban dári-dózás lenne majd, ott munka fog folyni.

Zakar Viktor pontosította a lakók kérését: arra kéri az önkormányzatot, hogy ügyfélként jelentkezzen be ebbe az építéshatósági ügybe, fellebbezze meg az eljárást, így képviselje a Malom utcai és környékbeli választók érdekeit. Ő nem tud falugyűlésről ebben a témában, mindössze egy megbeszélésről a szlovák ház múltjáról és jövőjéről. Peller Mónika felvetésével kapcsolatban megjegyezte, hogy a Malom utcaiak egy csendes, falusias övezetben vásároltak telket, nem pedig már régóta meglévő közintézmények, foci-pálya stb. mellett. Ők egyébként lakóként be fognak lépni ügyfélként az eljárásba.

Stark Mónika ezt megerősítette, hozzátéve, hogy ez az egész Malom utca és környékének ügye.

Orbán Vilmos, a PNÖ elnöke azt kérdezte, hogy tulajdonképpen milyen falut szeretne az önkormányzat.

[A településrendezési terv éppen most készül, a lakosság igényeinek maximális figyelembe vételével.]

Rusznák János is javasolta, hogy lépünk be ügyfélként az eljárásba.

Galó László elmondta, hogy szerinte ez az Országos Szlovák Önkormányzat ügye, amely megvásárolta a Malom utcai telket, elvárható lenne, hogy az ott lakókat és a környékbeli érintetteket megfelelően tájékoztassa építkezési terveiről, és kikérje az ő véleményüket erről. Az OSZÖ áll kapcsolatban a Miniszterelnöki Hivatallal, amely a pénz felét biztosítja az építkezéshez. Elvárható lenne az is, ha az önkormányzatot is tájékoztatná végre hivatalosan is valaki a készülő építkezésről, hiszen eddig ez nem történt meg.

Remes László az iskolás gyerekek védelmét hangsúlyozta a megnövekvő forgalom esetére, továbbá a buszok és autók parkolási problémáira hívta fel a figyelmet.

Lendvai József újra javasolta a Községi Ház eladását az új szlovák ház céljaira, mely mindenki számára előnyös lehetne.

Lantos Attila a Rákóczi és Malom utcai házak lehetséges megrepedezéséről beszélt a leendő építkezés ideje alatti teherautó-forgalom hatására. Kérdezte, hogy ezeket majd az OSZÖ rendbehozatja?

Jánszki István szerint más építkezések is vannak, mindenki tiltakozhatna bármilyen építkezés ellen ilyen szempontból.

Rusznák János a vita lezárását javasolta. (8 igen, 1 nem)

A határozatok:

1. Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete kinyilvánítja azon szándékát, hogy be kíván lépni ügyfélként az építéshatósági engedélyezési eljárásba a Malom utcai regionális központ ügyében. (6 igen, 3 tartózkodás)

2. Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete kinyilvánítja azon szándékát, hogy a pilisszentkereszt Községi Házat (2098 Pilisszentkereszt, Forrás u. 7.)

→

→ **Szlovák Regionális Központ céljára elidegenítésre kijelöli.** (7 igen, 1 tartózkodás, 1 nem)

4. napirendi pont:

**A 307. HRSZ.-Ú (KOSSUTH U. 69.)
RENDŐR SZOLGÁLATI LAKÁS ELADÁSI
ÁRÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA**

Lendvai József ismertette a téma előzményeit:

Pilisszentkereszt Önkormányzatának képviselő-testülete a 34/2007. sz. önkormányzati határozatában kinyilvánította azon szándékát, hogy a Kossuth Lajos utca 69. szám alatt lévő (307. hrsz-ú) önkormányzati tulajdonú rendőr szolgálati lakást értékesíti. A képviselő-testület megbízta a polgármestert, hogy az értékesítéshez a bérlőkijelölési jog gyakorlójának – a Pest Megyei Rendőr-főkapitányságnak – a hozzájárulását szerezzék meg, majd a vételár megállapítása céljából rendeljen meg értékbecslést arra jogosultsággal rendelkező vállalkozástól. Az ingatlan forgalmi értékét két értékbecslő cég mérte fel:

- a Taking '95 Ingatlanforgalmazó, Hasznosító és Szolgáltató Kft. 9 946 300 Ft-ra értékelte,
- a Lakáspont.hu Kft. 9 587 744 Ft-ra értékelte az ingatlan jelen állapotbeli valós piaci értékét.

Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete a 136/2008. sz. önkormányzati határozatában az alábbiakról döntött:

„Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete a 307. hrsz-ú önkormányzati lakás vételárának mértékét 7 957 040 Ft-ban állapítja meg. Amennyiben a lakást az elővásárlási joggal rendelkező jogosult veszi meg - amelyet egy összegben kifizet -, úgy a vételár mértékének 85 %-a fizetendő.”

A határozat kifüggesztésre került a helyben szokásos módon. A lakásra csak a jelenlegi bérlő adott be ajánlatot. A Rendőrkapitánysággal történt egyeztetések alapján megérkezett a javított szerződéstervezet a lakás elidegenítésével kapcsolatosan. A polgármester javasolta, hogy a fent nevezett határozatot módosítsuk, mégpedig határozzuk meg az ingatlan-

értékbecslés alapján a telek és a lakóépület vételi árát.

A lakóépület értéke a teljes ingatlan 63 %-a.

A fentiek értelmében javasolta a képviselő-testületnek, hogy a 136/2008. sz. önkormányzati határozatban már megállapított vételárat bontsuk két részre.

Baranyák Szilvia jegyző elmondta, hogy a rendőrség a lakás értékének 50%-áért mond le a bérlőkijelölési jogáról.

Becságh András elmondta, hogy a lakást régebben sem újították fel, az előző önkormányzat pedig nem járult hozzá, hogy a bérlő felújítsa azt.

Lendvai József elmondta, hogy az önkormányzatnak megmaradó összeg mintegy 4,6 MFt.

A határozat:

Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete a 307. hrsz-ú önkormányzati lakás vételárának mértékét 7 957 040 Ft-ban állapítja meg, melyből a lakóépület értéke 5 012 935 Ft, a telek értéke 2 944 105 Ft. Amennyiben a lakást az elővásárlási joggal rendelkező jogosult veszi meg - amelyet egy összegben kifizet -, úgy a vételár mértékének 85 %-a fizetendő. (6 igen, 2 nem)

5. napirendi pont:

MO-ÁS EGYESÜLETI TAGSÁG

Az M0-ás Duna-híd átadása kapcsán felmerülő problémák hatékonyabb megoldása érdekében, kistérségünk javaslatára 2008. június 23-án Szentendre Város Polgármesteri Hivatalának Dísztermében megalakult az M0 Érdekvédelmi Egyesület. A 18 alapító tag között 16 önkormányzat szerepel, melyeknek az Egyesülethez való csatlakozása a képviselőtestületek jóváhagyásával és az alapszabály elfogadásával válik hatályossá. Az egyesületi tagsági díj 20 000 Ft évente.

Galó László azt kérdezte, hogyan állnak a Dobogókői úti-Pomázi úti forgalomlassítási tervek, illetve az ezek megvalósítására beadott pályázat.

Lendvai József azt mondta, hogy a tervek készen vannak, a pályázatot azonban nem fogadták el, de ő megtette a fellebbezést az ügyben, tehát van még esély.

Jánszki István azt mondta, hogy ő járdát is javasolt tervezni a Dobogókői útra.

Lendvai József elmondta, hogy a Dobogókői útra tervezett kerékpárút járdaként is használható lesz. A Pomázi úton pedig a vízhálózat teljes rekonstrukciója után lesz tervezve járda.

Becságh András a faluban működő civil szervezeteknek is javasolta az egyesületbe való belépést.

A határozat:

Pilisszentkereszt Község Önkormányzata az M0 Érdekvédelmi Egyesület alapszabályát elfogadja, és alapító tagként csatlakozik az Egyesülethez. Egyben megbízza a polgármestert az alapító okirat aláírásával és azzal, hogy az önkormányzat képviselőjét az Egyesületben lássa el. (8 igen)

6. napirendi pont

TÖÖSZ tagdíj

Lendvai József ismertette az előterjesztését: Önkormányzatunk a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖÖSZ) tagja, amely számos országos jelentőségű ügyben hasznunkra vált az elmúlt években az önkormányzati érdekek védelmében. A szövetség szolgáltatásokat is nyújt tagjainak, amelynek keretében régi törekvés a választott képviselők képzési rendszerének megteremtése.

A szövetség pályázatot adott be a Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karával és a Norvég Önkormányzatok Szövetségével az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok keretében meghirdetett kiírára. A norvég választott önkormányzati képviselők képzési programja több országban sikeresen alkalmazásra került az elmúlt években.

A projektötlet kiválasztásra került, azonban a rendszer saját fogalmai szerint a TÖÖSZ nem számít nemkormányzati szervezetnek. Az önerő mértéke szempontjából ennek döntő jelentősége van, mert így 40%-ot kellene a TÖÖSZ-nak saját költségvetéséből – a mi tagdíjunktól – a projekt költségvetéséhez tenni.

Azonban azoknak a szervezeteknek, amelyek bizonyítani tudják,

→ hogy az önerő, közvetlenül önkormányzati költségvetésből származik, 85%-os támogatást nyújt a Finanszírozási Mechanizmus.

Több kísérletet tettünk az egyeztetés során, tekintve, hogy a TÖOSZ költségvetésének többsége valóban önkormányzati forrásból származik, a tagdíjakból, azonban a kiírók számára ez túl áttételesnek bizonyult és nem fogadták el.

Ahhoz hogy a kedvező feltételek fennálljanak, testületünknek arról kell döntenie, hogy a következő két évi TÖOSZ tagdíjunkt a projekt önrészenek finanszírozására biztosítjuk. Ez önkormányzatunknak nem kerül többletköltségbe, hiszen a TÖOSZ tagdíj megfizetésére testületi döntésünk van, és a költségvetésünk része minden évben.

Galó László megkérdezte, hogy milyen hasznunk volt eddig a tagságból, továbbá milyen szervezeteknek tagja az önkormányzatunk, milyen az egyenlege ezeknek a tagságoknak, illetve, hogy az éves tagdíjat eddig mire költötték, nem fog-e hiányozni most, ha másra költik?

Lendvai József elmondta, hogy 50 000 Ft az éves tagdíj, nem tud konkrétan arról, hogy a tagság milyen haszonnal járt eddig. Más országos szervezetnek nem vagyunk tagjai.

Kecskésné Hoffner Klára szerint ez egy pénznyelő automata, az eddigi tagságnak ő nem látta semmilyen hasznát.

Becságh András felhívta a figyelmet, hogy jobb lenne a Magyar Önkormányzatok Szövetségébe belépni, a TÖOSZ-ból pedig javasolta a kilépést.

Galó László kérte, hogy a kistérségi társulási tagságunk pénzügyi egyenlegét ismertessék a képviselőkkel a következő ülésen.

A határozatok:

1. Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete kezdeményezi a MÖSZ-be való felvételét. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az egyeztető tárgyalások lebonyolítására.

(8 igen)

2. Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete úgy határoz, hogy kilép a Területi

Önkormányzatok Országos Szövetségéből. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az egyeztető tárgyalások lebonyolítására.

(7 igen, 1 nem)

Így az eredeti határozati javaslat okafogyottá vált (TÖOSZ-tagdíj).

7. napirendi pont:

SAUBERMACHER BICSKE KFT. BÉRLETI SZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE

Lendvai József ismertette az előterjesztését, melyben egy olyan bérleti szerződésről volt szó, amelynek értelmében az önkormányzat 3 db szelektív hulladékgyűjtő edényt bérlet a vállalkozótól 2 500 Ft/db/hó+áfa áron. Ezek az 1 100 l-es edények a Pilis-szántói úton vannak jelenleg elhelyezve, az út mentén.

Kecskésné Hoffner Klára azt mondta, hogy a szelektív hulladékgyűjtésért a cég állami támogatást kap, és egyébként is jól jár azzal, hogy a szemetet szétválogatva tudja elszállítani.

Galó László azt kérdezte, hogy miért nem szerepel ez a szelektív sziget abban a szerződésben, amit az idei évre kötöttünk a céggel, és amelynek értelmében a lakosok nagy részének duplájára emelkedett a szemétszállítási díja. Miért kellene ezért a három edényért külön fizetnünk? Tudomása szerint a cég egy különmunkát is kapott az önkormányzattól: a temető melletti illegális hulladéklerakóból való szemét elszállítását, amelyért természetesen fizet az önkormányzat.

Elmondta még, hogy az edények elhelyezése nem megfelelő, balesetveszélyes az út mellett, illetve használatuk zavarja a közelben lakókat.

Lendvai József azt mondta, hogy a faluban összesen 3 ilyen szelektív hulladékgyűjtő sziget van, ezeket ingyen biztosítja a szolgáltató.

Becságh András sem értette, miért kellene fizetnünk külön ezért az egy szigertért, amikor a szelektív gyűjtés államilag támogatott.

Rusznák János azt mondta, ő azzal értene egyet, ha a Saubermacher fizetne nekünk a hulladék szétválogatásáért.

Az eredeti határozati javaslattal szemben azt javasolta több képviselő, hogy

az említett 3 szelektív hulladékgyűjtőért ne kérjen külön bérleti díjat a Saubermacher Bicske kft.

A határozat:

Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy kezdeményezzen tárgyalásokat a Saubermacher Bicske kft.-vel az új szelektív hulladékgyűjtő sziget ingyenes használatba adásáról.

(6 igen, 1 tartózkodás)

8. napirendi pont:

KÖNYVTÁROSI MEGBÍZÁS

Lendvai József az előterjesztésében leírta, hogy 73/2008. sz. határozatában döntött arról a képviselő-testület, hogy a Községi Ház és Könyvtárban lévő könyvtárosi munka végzésére 2008. június 1-től könyvtárost alkalmaz heti 16 órában, aki feladatát megbízási díj ellenében végzi, melynek maximális értéke bruttó 1 000 Ft/óra, illetve vállalkozó esetében havi 60 000 Ft vállalási díj. Továbbá döntött arról, hogy az állást nyilvános pályázat útján tölti be. Az első pályázati kiírás eredménytelenül zárult le. Az önkormányzat képviselő-testülete a 108/2008. sz. határozatában az állást újra meghirdette. A pályázatra két jelentkező adta be jelentkezését.

A polgármester Lingauer Laurát javasolta a könyvtárosi állás betöltésére, mert ő vállalta a jelenlegi nyitva tartást, és azt, hogy ebben az évben biztosan ellátja ezt a munkát. Lendvai József a másik pályázóról annyit mondott el, hogy ő jelenleg kisgyermekével gyeken van otthon.

A képviselők kérdés nélkül szavaztak az előterjesztésről: 5 igen, 2 tartózkodás. Baranyák Szilvia a szavazás után elmondta, hogy 6 igenre lett volna szükség a megbízáshoz, így továbbra sincs könyvtáros a Községi Házban, illetve a könyvtárosi munkát továbbra is az intézményvezető végzi.

Polgármesteri tájékoztató:

→ Mintegy 4,8 MFt-ot nyert pályázaton az önkormányzat a Somvirág Egyesülettel és a Dobogókő Egyesülettel közösen az illegális szemétlerek helyek felszámolására, →

→ melyből a temető melletti területet, a patakpartokat és néhány más helyet tisztítunk meg a hulladéktól.

Kecskésné Hoffner Klára javasolta a dobogókői régi postaépület otthagyott betonalapjának eltávolítását, melyről egyébként már régebben döntött a Pénzügyi és az Üdülöhelyi Bizottság is. A területen a dobogókői lakosok parkot alakítanának ki.

Becságh András azt mondta, hogy csak a pályázatban fotókkal szereplő szemét eltávolítására lehet használni ezt a pénzt.

→ A Forrás utca lakói (98 aláírással) kezdeményezték ún. fekvőrendőr létesítését az utcában a közlekedésbiztonság érdekében. A polgármester azt tervezi, hogy forgalomtechnikai bejárást végez a műszaki ügyintézővel a faluban, utána tesz javaslatot a probléma megoldására.

→ Levelet írt az Állami Számvevőszéknek, melyben kérte az elmúlt idők ingatlan- és részvényeladásainak – melyekről jelentés is készült – törvényességi vizsgálatát.

→ Beszámolt róla, hogy kistérségi tanácsülésen a szentendrei Bárczi Gusztáv Általános Iskola fennmaradásának támogatását a többi település leginkább lakosságárányosan fogja megoldani, ahogyan mi is.

→ A Pilisszentkereszt Német Önkormányzat egy számítógépet nyert pályázattal, melyet a német belügyminisztérium ellenőrzött, egyben a PNÖ irodáját is megnézték, melyet jónak találtak. A szemlén Lendvai József is részt vett.

→ A biatorbágyi kábeltévé-társaság a velük kötött szerződésnek megfelelően teljesítette eddig vállalásait, melyek az idei évre vonatkoztak. Remélhetőleg így lesz ez a digitális sugárzás és az internet bevezetésével is.

→ Levél érkezett a Volántól, melyben a menetrend-módosítás elfogadását kéri tőle, csak hogy magát a módosított menetrendet elfelejtették elküldeni. Lendvai József jelezte ezt, és azt is, hogy az eddigi módosítások hátrányosan érintették a lakosságot.

→ Az erdélyi testvérközségünkbe, Kézdiszentkeresztre kapott meghívást képviselő-testületünk, melynek augusztus 1-4. között teszünk eleget.

Előreláthatólag öt képviselő, a Községi Ház-igazgató és a polgármester felesége fog elutazni. (Végül nem öt, hanem négy képviselő utazott el.)

Képviselői kérdések:

→ Rusznyák János az ingatlaneladások törvényességi vizsgálatáról kérdezte a jegyzőt (érdekes, hogy ez a kérdés már fél éve megválaszolatlan), aki elismételte, amit a polgármester mondott az ÁSZ-nak írt levélről.

→ Galó László azt kérdezte, mi az oka annak, hogy a nyár folyamán nem volt kinyitva a községháza mögötti játszótér a kisgyermekek számára, pedig ő azt még májusban javasolta, hiszen ez tavaly is megoldható volt. A kérdésre nem született kielégítő válasz.

→ Szintén ő kérdezte, hogy elkészült-e már a Tájház felújítása, melyet még a Falunapra szerettünk volna megoldani. Lendvai József azt felelte, hogy a külső munkák elkészültek, de még belül is van javítanivaló.

→ Rusznyák János az ún. Szommerköz felújításáról kérdezett még. Lendvai József elmondta, hogy egyelőre csak tervek vannak, kivitelezés még nincs.

→ Végül a polgármester az augusztus 23-24-ei ünnepi rendezvények előkészületeiről beszélt.

2008. augusztus 7.

A rendkívüli ülés oka az volt, hogy július végén nem sikerült döntenie a könyvtárosi megbízásról, mert csak 5 képviselő szavazott igennel az ez esetben szükséges hattal szemben. Az alpolgármester javaslatára egy másik téma is napirendre került.

A Lendvai József által javasolt napirendet a képviselő-testület elfogadta. (6 igen, 1 nem)

1. napirendi pont:

KÖNYVTÁROS MEGBÍZÁSA A KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁRBA

Az előzményekről a július 29-ei ülésnél már olvashattak.

A polgármester ismét Lingauer Laurát javasolta a könyvtárosi állás betöltésére, mert ő vállalta a jelenlegi nyitva tartást, és azt, hogy ebben az évben biztosan ellátja ezt a munkát.

A határozat:

Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Községi Ház könyvtárosi feladataival Lingauer Laurát bízta meg 2008. szeptember 1-től heti 16 órában bruttó 1 000 Ft/óra megbízási díj ellenében. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a szerződés aláírásával. (7 igen)

2. napirendi pont:

AZ ISTVÁN, A KIRÁLY ELŐADÁSÁNAK TÁMOGATÁSA A PSZŐ ÁLTAL

A téma előterjesztője Becságh András volt. Mint elmondta, tudomására jutott, hogy a PSZÖ pénzbeli célzott támogatást kíván adni az augusztusi István, a király című, a községi önkormányzat által szervezett és rendezett előadás-hoz, mégpedig a nagyölvedi fiatalok költségeit fedezné. Az alpolgármester elmondása szerint a PSZÖ egy szlovákiai politikus, Jan Slota által annak pártjától összegyűjtött, és a Matica Slovenska szervezeten átfuttatott, majd a PSZÖ számlájára érkezett pénzből kívánja ezt a támogatást adni. A pénz útjáról egyébként a PSZÖ elnöke már korábban tájékoztatta a médiát és a képviselő-testületet is. Becságh András azt javasolta, hogy ne fogadja el a községi önkormányzat ezt a pénzt, különösen ilyen célzott támogatásként ne.

Peller Mónika szerint nemcsak Slota pártjának pénze ez, hanem egész Szlovákiában gyűjtötték.

Záloszki Ildikó szerint nagyon megdöbbentő lenne, ha éppen annak a politikusnak a pénzével támogatnák az István, a király előadást, aki Szent Istvánt lovas bohócnak nevezte.

Kecskésné Hoffner Klára, Rusznyák János, Lendvai József és Galó László számára is elfogadhatatlan egy ilyen forrásból származó támogatás.

A határozat:

Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete nem tart igényt a Jan Slotától származó támogatásra a 2008. augusztus 23-24-i rendezvénysorozatra. (6 igen, 1 nem)

Galó László

SEGÍTŐTÁRS HAZÁNK SZÜLETÉSÉBEN

„Sancti uxor, Sancti soror, atque Puerpera Sancti.” – Szentnek a hitvese, szentnek a nővére, szentnek szülőanyja.

Manapság sokan azt mondják, hogy nem éri meg elköteleződni, sőt, bolond az, aki felelősségteljes életet él. Szentnek lenni meg végképp nem divat ma. Mégis érdemes... Augusztusban, amikor Szent István király halálának napja (augusztus 15.) és államalapításunk ünnepe (augusztus 20.) van, vegyünk példát arról is, aki nem csak hű felesége volt Szent Istvánnak, hanem segítette az államalapításban, a magyar egyház megszervezésében, és a magyar templomok liturgikus ruhákkal való ellátásában is. Ő Boldog Gizella első magyar királyné.

Gizella 985 körül született a bajor Regensburgban vagy a közelében fekvő Abbachban. Eleinte édesanyja nevelte, majd apácákra bízta. Hamar a szentek bővületébe került, és már gyermekkorában rendszeresen imádkozott. Nevelésébe Regensburg püspöke, Szent Wolfgang is bekapcsolódott, aki a hercegi család főtanácsadója volt. Gizella hamar megtanult latinul, megismerkedett Szent Benedek regulájával, és naponta végezte a nővérekkel közösen a szent zsoltármát. „Itt tanulta meg azokat a csodaszép gregorián dallamokat, amelyek egész életén át kísérték és beleénekeltek lelkébe az isteni szeretet himnuszait.”

Szent Istvánnak II. Szilveszter pápa küldött koronát, és királyi méltóságot adományozott neki. Ezzel elismerte, hogy a magyar állam és egyház minden államtól független ország és egyház. A koronázás Esztergomban volt, a vértanú Szent István diakónus tiszteletére épített vártemplomban. (Bécsben, a Stephansplatz-on állt régen az a kápolna, melyet Szent István király építtetett Szent István első vértanú tiszteletére. A ma álló dóm titulusa is a vértanú Szent István.) A középkori jogszokás alapján ezzel a koronázással együtt történt meg Gizella királynévá koronázása is. Domonkos érsek a pápától küldött koronával a királynénak csak a vállát érintette meg, a saját királynéi koronáját pedig a fejére helyezte ezekkel a szavakkal: „Vedd a dicsőség koronáját és tudd, hogy te is részese vagy a birodalom kormányzásának, s az Úristen népének mindig eredményesen viseld gondját; minél jobban felmagasztalnak, annál odaadóbban szeresd és őrizd az alázatosságot a mi Urunk Jézus Krisztusban.” A jogarral is megérintette, és ezt mondta: „Vedd az erény és igazság jogarát, légy a szegények iránt irgalmas és gyengéd; a legnagyobb odaadással viseld az özvegyek és árvák gondját, hogy a mindenható Isten növelje benned a kegyelmet.”

Segítőtárs volt a királyi udvarszervezet és vármegyrendszer kialakításában, ehhez nyugatról kért alkalmas segítséget. Kialakították a királynéi birtokrendszert. Bakonybél például a királyné udvarháza és nyaralója volt. A királynéi udvarházak központja Veszprém lett. Segítőtárs volt az ország kormányzásában. A királyt hivatalosan királyi tanács segítette döntéseiben. Ennek nem volt tagja a királyné, és nem is vett részt a gyűléseken. Azonban őt a király titkos tanácsosának lehet nevezni, akivel mindent megbeszélt. Gizella főleg egyházszerkezési és külpolitikai kérdésekben adott tanácsot. Fontos tudni Szent István külpolitikai alapelveit, melyeket Géza fejedelemtől, apjától vett át: a szomszédos államokkal szemben következetes békepolitika; teljes nemzeti függetlenség; erős hadsereg és a nyugati keresztény népek közösségeibe való beilleszkedés minél szorosabban. Gizella és a királyi tanács három európai hatalommal tartott kapcsolatot ezért: Rómával, Regensburggal és Bizánccal. Ez a politika volt az egyik alapja államunk megszilárdulásának.

Boldog Gizella odaadó anyja is volt (több gyermekük is született, akiket nem ismerünk név szerint) és kiváló hitvestársa Szent Istvánnak. A politika mellett odafigyelt gyermekei nevelésére is és a felebaráti szeretet gyakorlására. Rokonságán is segített, de az *Acta Sanctorum*ból tudjuk, hogy: „A különben mindenki iránt gyöngéd nő, főképpen a nyomorékokat, a bajokban sínylődőket, a papokat és templomokat részesítette jótékonyágban.”

Mindemellett munkatárs volt az egyházszerkezésben. Legjelentősebb alapítása a veszprémi székesegyház. Veszprém volt ugyanis a királyné udvarháza.

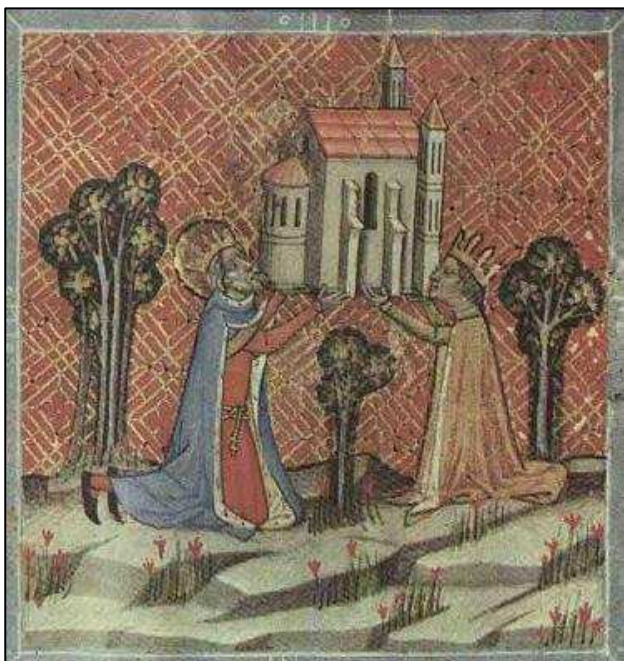
Fontos tudnunk, hogy a hazai latin írásbeliség, így az állam kialakulásában óriási szerepet játszott Nyugat. István királyi udvara ugyanis a német királyi, illetve császári udvartól kapta a szakképzett jegyzőket. A pécsi püspökség alapítólevelét II. Henrik császár (Gizella bátyja) egyik, hazánkba került írnoka készítette el.

Gizella alapítása még a Nyitra melletti Szent Hippolit (Ipoly) monostor, és a bakonybéli Szent Mór tiszteletére épült apátság és annak temploma.

Mindemellett a templomok és kolostorok az istentisztelethez szükséges ruhákat (megvarrása és kihímzése) nagyrészt Gizellának köszönhetik. Hogy elég miseruha, kehelykendő és oltárterítő legyen, Esztergomban, a Duna szigetén létesített bencés regula szerint élő apácázárdát. Itt Regensburgból érkezett varró és hímzéshez értő nővérek dolgoztak.

→

→ Ha ideje engedte, Gizella is leült udvarhölgyei és varrónői közé dolgozni. Gizella emellett magára vállalta a kelyhek, gyertyatartók és egyéb ezüst vagy arany eszközök megcsináltatását is.

Férje, Szent István halála után Passauba utazott, és ott apáca lett, rövid időn belül pedig ő lett a kolostor vezetője.

Kötelességtudat, mások áldozatos szolgálata, imádságos élet. Származása ellenére végezte munkáját és feladatát ott, ahol élt. Magyar népének és hazájának sorsát aggódó figyelemmel és anyai szeretettel nézte. Az Istennek szentelt élet (akár házasságban is!!!) soha nem a körülményeket nézi, hanem céltudatosan megy előre a szeretet útján. Éjszakai Szentségimádásai alatt főleg a magyar nép sorsának jobbrafordulásáért könyörgött. És mi lett az eredmény? Kimondhatatlan örömmel vette tudomásul ő maga is, hogy a rettenetes és véres pogánylázadás lecsendesedett, a kereszténység megszilárdult, a lerombolt templomok újjáépülnek, és az állammá épített magyar nemzet újra olyan lett, mint amilyennek férjével megálmodták.

Gizella egyenes jelleme, mindenkin segíteni akaró jósága, imádságos lelkülete, a másokért való aggodalma mindennapi életünkben legyen követendő példa! Augusztusban, amikor a több mint ezer éves történelmünk kezdeteire emlékezünk, és hálát adunk Istennek, hogy hazánkat és egyházunkat a „magyar szent család” által szilárd és biztos alapokra helyezte, határozuk el, hogy azt a munkát, amit Szent István feleségével együtt, Boldog Gizellával végzett, mi is folytatjuk. Folytatjuk lelki életünkben is, de folytatjuk állampolgári kötelességeink gyakorlása során is.

Istenünk, (...) Boldog Gizella (...) közbenjárására add,
hogy e nép, mint egykor, az igaz hitben eggyé váljon!

Felhasznált irodalom:

1. Dr. Szántó Konrád OFM: Boldog Gizella első magyar királyné élete, Ecclesia, Bp. 1988.
2. A szentek élete I. (A könyv eredeti címe: Joseph Weisbender: Heilige des Reginalkalenders St. Benno Verlag, Leipzig, 1978.)
3. Római Miskönyv, Magyar Katolikus Püspöki Kar, 1990

A képen: Szent István és Boldog Gizella egyházat alapít. Képes Krónika (VI. tábla)

Galó László Mózes

HASZNÁLT AUTÓGUMIK BEGYŰJTÉSE

Az erdőbe ne hordja ki, patakpartra ne rakja ki!

A használt gumiabroncsok hulladéknak minősülnek, gyakorlatilag sohasem bomlanak le, lomtalanításnál nem viszik el. Ezért örülünk **PAPUCSEK ISTVÁN gumiszerelő mester** (Mester u. 11., tel.: 20/519-1930) felajánlásának, hogy befogadja és gondoskodik elszállításukról a megfelelő begyűjtőhelyre.

Pilisszentkeresztí HÍRFORRÁS

Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának
hírlevele

Alapító: Pilisszentkereszt Község Önkormányzata
2098 Pilisszentkereszt, Fő út 12. ☎: 26/547-500
Villámposta: mlynky@t-online.hu

Kiadó: Pilisi Klostrom Szolgáltató Kht.
Villámposta: psztkhirforras@gmail.com

Felelős szerkesztő: Miklós-Kovács János
Szerkesztő: Galóné Oláh Katalin
Nyomda: Budapesti Műszaki Főiskola, Bélteky István

Az újság olvasható a www.pilisszentkereszt.hu honlapon is.